

Rít-ba: Một Lòng Trung Thành

Đọc Kinh Thánh Nghiên Cứu Tuần Này: Phục truyền 30:19; 2 Sa-mu-ên 3:6-11; 2 Sa-mu-ên 21:1-9; Mác 13:13.

Câu Gốc: “Ngài sẽ lấy lông Ngài mà che chở người, và dưới cánh Ngài, người sẽ được nương náu mình; sự chân thật Ngài là cái khiên và cái can của người” (*Thi thiên 91:4*).

Chuyện của Rít-ba là câu chuyện của một người bên ngoài đóng vai một người bên trong. Rít-ba được nói đến hai lần trong Kinh Thánh. Cả hai đều có liên hệ với những năm đầu trị vì của vua Đa-vít, có lẽ trước khi có cuộc ngoại tình với Bát-sê-ba (2 Sa-mu-ên 11). Các chuyên viên Kinh Thánh đồng ý rằng các biến cố trong 2 Sa-mu-ên 21–24 không theo thứ tự sau 2 Sa-mu-ên 20. Thay vào đó, các chương này cho thêm các chi tiết không thích hợp với chuyện đời của Đa-vít.

Rít-ba có một phần nhỏ trong chuyện của vua Đa-vít. Là người nữ, nàng không có nhiều lựa chọn và là vợ lẽ của vua Sau-lơ. Tương lai của nàng dường như rất đen tối và vô vọng. Cả hai con trai nàng đã chết. Gia tộc của “người chồng” quá cố gần như chết hết. Nhưng Rít-ba không ngồi trong góc và than khóc về sự rủi ro của mình. Thay vào đó, Rít-ba xuất hiện trong hai biến cố rất quan trọng trong chuyện của Đa-vít. Nàng trở nên, trong cách riêng mình, là người tạo nên vua và xây dựng cho đất nước. Chúng ta có thể học được vài điều rất quan trọng từ Rít-ba. Sự trung thành của nàng không bị điều khiển bởi các biến cố, dù tốt hay xấu. Trung thành là làm những gì đúng, dù phải trả giá bao nhiêu.

VỢ LỄ CỦA VUA

Cựu Ước nhiều lần nói đến vợ lễ (Sáng thế Ký 25:5, 6; Các Quan xét 8:30, 31; 2 Sa-mu-ên 5:13-16; 1 Các Vua 11:2, 3). Chúng ta học được gì về họ từ các thí dụ này và các thí dụ khác?

Vợ lễ thường là những nô lệ hay đầy tớ gái trong nhà. Mục đích của họ là sinh con trai. Một khi đã có con trai thì địa vị trong gia đình và xã hội của họ gần giống như của một bà vợ. Một người được biết là chồng của vợ lễ ông (Các Quan xét 20:4). Và con của họ cũng được kể trong gia phả (Sáng thế Ký 22:24). Chúng cũng được hưởng một phần di sản (Sáng thế Ký 25:5, 6). Xin để ý là vợ lễ được nói đến nhiều trong thời Áp-ra-ham, Y-sác, và Gia-cốp. Trong thời mới lập quốc (Thời Sau-lơ, Đa-vít, Sa-lô-môn), vợ lễ chỉ được nói đến trong hoàng tộc. .

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 3:6-11. Chúng ta học được gì từ những câu này về Rít-ba và hoàn cảnh của nàng trong lúc đó?

Tên Rít-ba nghĩa là “than lửa đỏ” (xem Ê-sai 6:6, dùng cùng một chữ). Nàng là một phần trong hoàng gia của Ích-bô-sét. Ích-bô-sét (người hổ thẹn) là con trai duy nhất còn sống sót của Sau-lơ vào lúc này. Với sự giúp đỡ của Áp-ne, Ích-bô-sét được tôn làm vua của Y-sơ-ra-ên và đã dời qua bên kia sông Giô-đanh tới Ma-ha-na-im (2 Sa-mu-ên 2:8-10). Người viết chuyện này cũng thêm chi tiết về cha của Rít-ba (con gái của A-gia). Điều này cho chúng ta biết gia đình nàng khá quan trọng và nàng không phải là một nô lệ. Ích-bô-sét có một tên khác trong gia phả của Sau-lơ, là Êch-ba-anh, “người của Ba-anh” (1 Sử ký 8:33). Hình thức dùng trong 2 Sa-mu-ên 2:8-10 được người viết Kinh Thánh cho là một sự sỉ nhục: người của Ba-anh là một sự hổ thẹn cho nhà Sau-lơ.

Rít-ba ở trong một hoàn cảnh rất nguy hiểm. Nàng thuộc về gia đình của Sau-lơ. Áp-ne, một quan tổng binh mạnh mẽ và thông minh, đang hỗ trợ Ích-bô-sét, người con trai yếu đuối của Sau-lơ. Nhưng là vợ lễ của Sau-lơ, Rít-ba không có sự bảo vệ hay an toàn. Tương lai của nàng dường như vượt khỏi tầm tay mình. Tương lai đó bị điều khiển bởi những biến cố ngoài quyền lực và sự điều khiển của nàng.

Đức Chúa Giê-su dạy rằng nếu một người ngó đàn bà mà động tình tham muốn, thì trong lòng đã phạm tội tà dâm cùng người (Ma-thi-ơ 5:28). Nhưng nhiều người của Đức Chúa Trời có vợ lễ trong Cựu Ước. Chúng ta thấy điều này có ý nghĩa thế nào khi nghĩ về những gì Đức Chúa Giê-su phán? (Khi nghĩ về câu trả lời, xin nhớ rằng vì điều đó viết trong Kinh Thánh không có nghĩa là Chúa chấp nhận, hay đó là lối sống tốt nhất.)

Nói Đến Tên Rít-ba Trong Kinh Thánh

Mọi sự không xương xẻ cho Ích-bô-sết trong cuộc chiến giữa nhà Sau-lơ và nhà Đa-vít (2 Sa-mu-ên 3:1). Tình cảnh trong triều đình của Ích-bô-sết đang xuống dốc. Kinh Thánh cho thấy danh sách các con trai Đa-vít sinh ra vào lúc đó ở Hép-rôn (2 Sa-mu-ên 3:2-5). Danh sách cũng cho thấy sức mạnh đang phát triển của các người con trai này. Các con trai nghĩa là tương lai và sự an toàn.

Như chúng ta đã học (2 Sa-mu-ên 3:7-10), Ích-bô-sết, “con người đáng hổ thẹn,” lên án quan tổng binh Áp-ne là đến cùng vợ lẽ của cha mình. Nếu suy xét về việc Áp-ne giận dữ thế nào, chúng ta có thể hiểu đây là một tội rất trầm trọng

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 16:21, 22; 20:3; và 1 Các Vua 2:21, 22. Sau đó giải nghĩa việc ngủ với vợ hay vợ lẽ của một người có quyền thế trong thời Cựu Ước nghĩa là gì.

Rít-ba chỉ có một phần nhỏ trong câu chuyện. Thay vào đó, câu chuyện tập trung vào Áp-ne và Ích-bô-sết. Suy cho cùng, Rít-ba chỉ là người vợ lẽ. Dường như nàng chỉ là một con bài trong trò chơi quyền lực giữa hai người nam. Kinh Thánh không nói rõ là Áp-ne có thật sự ngủ với Rít-ba hay không để cố chiếm ngôi vua. Việc Áp-ne mau chóng thay đổi phe cho chúng ta biết có lẽ chỉ là tiếng đồn xấu xảy ra tại triều đình ở Ma-ha-na-in. Nếu Áp-ne thật sự muốn làm vua của Y-sơ-ra-ên, tại sao ông lại hiệp với Đa-vít, người “được Chúa xúc dầu”?

Áp-ne thực hiện lời đe dọa mình và đi đến với Đa-vít (2 Sa-mu-ên 3:9, 10, 12). Ích-bô-sết, trong sự ngu xuẩn mình, đã làm người ủng hộ quan trọng nhất của nhà Sau-lơ thề hứa trung thành với nhà Đa-vít. Bây giờ chắc chắn nhà Sau-lơ sẽ sụp đổ. Sự sụp đổ này xảy ra rất nhanh sau khi Áp-ne ra đi (xin đọc 2 Sa-mu-ên 4). Nhưng thật ra tên của Rít-ba đã gây ra sự thay đổi này. Rít-ba không tích cực tham gia trong câu chuyện, nhưng nàng rất quan trọng về việc gì xảy ra.

Không có câu trả lời giận dữ của Áp-ne cùng Ích-bô-sết, chiến tranh giữa hai nhà có lẽ còn kéo dài lâu hơn. Chúng ta không biết chuyện gì xảy ra cho Rít-ba sau đó. Chúng ta chỉ đọc thêm về nàng trong 2 Sa-mu-ên 21:1-14. Trong sách này, Rít-ba cũng giữ một vai trò nhỏ nhưng rất quan trọng trong việc hiệp lại các chi phái và gia đình.

Chúng ta thường thấy mình ở giữa những biến cố không thể điều khiển được. Nhưng điều gì chúng ta có thể luôn điều khiển được? Tại sao, vào lúc cuối, đó có phải là điều quan trọng nhất chẳng? (Xin đọc Phục truyền 30:19; Mác 13:13).

MẮT ĐÈN MẮT HAY CÂU TRẢ LỜI DỄ DÀNG

Có một nạn đói lớn ở Y-sơ-ra-ên. Câu Hê-bơ-rơ nói cho biết về một thời gian lâu không có mưa (trong ba năm liên tiếp). Đây là việc bất bình thường. Người ta nghĩ Đức Chúa Trời có thể làm mưa và có thể giữ mưa lại. Đa-vít “câu vấn Đức Giê-hô-va.” Chúng ta không được biết Đa-vít nhận được câu trả lời của Chúa thế nào. Nhưng Chúa đáp rất rõ ràng, “Sự này xảy đến vì cớ Sau-lơ và nhà đổ huyết của người, bởi vì người có giết dân Ga-ba-ôn” (2 Sa-mu-ên 21:1).

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 21:1-6. Tại sao các con của Sau-lơ bị giết vì tội của cha họ? Sự đau khổ của họ có trái ngược với điều viết trong Phục truyền 24:16; Giê-rê-mi 31:29, 30; và Ê-xê-chi-ên 18:1-4?

Đây là một vấn đề khó và gây nhiều tranh luận giữa các tư tưởng gia Kinh Thánh. Sự công bằng của Đức Chúa Trời ở đâu? Công lý áp dụng cho đoàn thể hay cá nhân? Một số tư tưởng gia cảm thấy Đa-vít dùng nạn đói như là một sự bào chữa để diệt trừ những đối thủ của ngài vàng. Họ cũng tranh luận rằng điều Chúa phán trong 2 Sa-mu-ên 21:1 được Đa-vít dùng cho mục đích riêng. Nhưng không có bằng chứng cho điều này trong Kinh Thánh. Những câu này nói rằng Sau-lơ trừ diệt dân Ga-ba-ôn. Người Ga-ba-ôn là kẻ sống sót của dân “A-mô-rít,” những người đầu tiên sống ở Ca-na-an trước khi Y-sơ-ra-ên chiếm hữu Pha-lê-tin.

Những câu này cho thấy một nguyên tắc rất quan trọng của Kinh Thánh. Sự cứu rỗi tùy thuộc vào những quyết định của chúng ta. Nhưng các hành động và lựa chọn của chúng ta ảnh hưởng đến những người chung quanh. Khi các vua trung thành trị vì Giê-ru-sa-lem, Giu-đa vâng giữ luật pháp Đức Chúa Trời và cố gắng sống theo luật lệ. Nhưng những vua không trung thành hủy hoại nhiều người ở Y-sơ-ra-ên.

Không có câu nào trong Kinh Thánh nói rằng Sau-lơ đã trừ diệt dân Ga-ba-ôn. Nhưng thí dụ về sự trả thù của Sau-lơ khi giết các thầy tế lễ và dân thành Nóp (1 Sa-mu-ên 21, 22) cho thấy Sau-lơ có thể làm điều này. Hành động của ông coi bề ngoài thì tốt. (Suy cho cùng, dân Ga-ba-ôn là người ngoại quốc). Nhưng Đức Chúa Trời muốn chúng ta tôn trọng những lời hứa mình. Như chúng ta sẽ học, Rít-ba và vua Đa-vít cho chúng ta một bài học chân thật về sự trung thành.

Chúng ta có thể không hiểu tại sao có nạn đói vì tội của Sau-lơ. Nhưng chúng ta phải nhớ kỹ rằng các hành động của chúng ta đều luôn có hậu quả. Là Cơ Đốc nhân, chúng ta nên tránh làm điều sai lầm. Chúng ta không tránh làm sai vì sợ hậu quả nhưng vì chính hành động đó sai. Điều gì giữ bạn làm đúng: sợ hậu quả của hành động sai lầm, hay bạn mong muốn không làm điều sai?

Sự Trung Thành Là Một Cách Sống

Đa-vít đồng ý cho dân Ga-ba-ôn điều họ yêu cầu. Họ tìm được bảy con trai và bà con của Sau-lơ. Ở đây chúng ta gặp lại Rít-ba. Hai con trai của nàng với vua Sau-lơ ở trong số những người được chọn để bị giết như “chuộc tội.” 2 Sa-mu-ên 21:3 dùng chữ Hê-bơ-rơ chuộc tội, có nghĩa là trả giá cho sự tha thứ.

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 21:1-9. Chúng ta hiểu các câu này thế nào? Hay chúng ta *có thể* hiểu không? Bằng những cách nào các câu này là một thí dụ về các điều trong Kinh Thánh mà chúng ta không thể giải nghĩa đầy đủ? Hay chúng ta chỉ cần tin cậy nơi Chúa? Có những thí dụ “khó hiểu” nào khác bạn tìm được trong Kinh Thánh cho thấy, ngay cả khi không hiểu điều gì, chúng ta cần tin cậy nơi sự nhân từ và thương xót của Đức Chúa Trời?

Đa-vít nhớ lại lời hứa với bạn mình là Giô-na-than (1 Sa-mu-ên 20:12-17, 42). Vì thế Đa-vít không trao con trai của Giô-na-than là Mê-phi-bô-sết cho dân Ga-ba-ôn. Hành động này nêu lên một điều quan trọng trong Kinh Thánh: Sau-lơ không giữ lời hứa mà Y-sơ-ra-ên hứa với dân Ga-ba-ôn, nhưng Đa-vít tôn trọng lời hứa với Giô-na-than, ngay cả sau khi bạn mình đã chết.

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 21:9, 10. Rít-ba làm gì khi hai con nàng bị giết? Điều này nói gì với chúng ta về nàng?

Người viết sách Sa-mu-ên bày tỏ sự tôn trọng hành động của Rít-ba bằng cách nhắc lại một lần nữa tên của cha nàng (đọc 2 Sa-mu-ên 3:7). Người không nói đến Đa-vít là vua hay nói đến dòng dõi ông. Chúng ta chỉ có thể tưởng tượng sự đau đớn và buồn thảm của Rít-ba khi nàng canh chừng xác chết của bảy người bị giết. Nàng làm một cái lều bằng vải gai. Ở đó, dưới bầu trời mở rộng, nàng đóng trại gần những thi hài đã hư thối và bảo vệ chúng để không bị chim và thú rừng ăn. Rít-ba không làm vậy trong vài ngày. Nàng canh chừng những xác đó nhiều tuần lễ cho tới khi mưa thu bắt đầu rơi. Rít-ba không chỉ là một người mẹ tận tình, nhưng nàng nổi bật như một tấm gương về sự trung thành trong một câu chuyện được điều khiển bởi những người nam không luôn trung thành.

Xây Dựng Một Quốc Gia

Gương trung thành của Rít-ba đến tai vua Đa-vít. Một lần nữa người viết nói hết cả về lý lịch của Rít-ba khi có người học lại cho Đa-vít về hành động của nàng. Nàng không phải chỉ là mẹ. Nàng là con gái của Ai-gia và hầu của Sau-lơ. Nàng đã ở trên núi “trước mặt Đức Giê-hô-va,” gần bảy thi hài. Việc này khuyến khích Đa-vít làm một điều rất quan trọng: vua ra lệnh làm lễ an táng hài cốt của Sau-lơ, Giô-na-than, và các con của Sau-lơ.

Xin đọc 2 Sa-mu-ên 21:11-14. Đa-vít bị ảnh hưởng thế nào bởi hành động của Rít-ba?

Nhiều nước lân cận của Y-sơ-ra-ên coi việc an táng theo đúng nghi thức rất quan trọng. Đây là cách duy nhất cho người chết được đến nơi mà các thần sẽ phán xét họ. Các kim tự tháp ở Ê-díp-tô là những ngôi mộ vĩ đại. Chúng cho thấy sự an táng quan trọng thế nào trong văn hóa Ê-díp-tô. Nhưng lễ an táng ở Y-sơ-ra-ên thì giản dị. Vì người viết Kinh Thánh biết rằng thần linh của người chết ngủ. Họ không biết gì hết (Truyền đạo 9:5, 6). Dù vậy, đám tang này rất quan trọng. Việc an táng cho thấy sự tranh chiến chấm dứt giữa các chi phái và là bước đầu tiên trong việc hiệp một Y-sơ-ra-ên như một quốc gia.

Xin đọc lại 2 Sa-mu-ên 21:1-14. Theo các câu này, điều gì đã làm chấm dứt nạn đói? Nạn đói không chấm dứt sau khi bảy con trai và bà con của Sau-lơ bị giết. Đức Chúa Trời chỉ đoái thương đến xứ *sau khi* hài cốt của Sau-lơ, các con trai và bà con ông được chôn đúng nơi an nghỉ. Gương của Rít-ba và sự trung thành của nàng, ngay cả dưới những điều kiện tuyệt vọng, đã đem lại sự trung tín, tha thứ, và hòa bình cho Y-sơ-ra-ên. Cuối cùng, Y-sơ-ra-ên có thể hàn gắn những vết thương chiến tranh giữa các chi phái. Rít-ba góp một phần lớn trong sự trị vì của Đa-vít dạy chúng ta một bài học quan trọng cho hàng ngàn năm sau: hoàn cảnh hay biến cố không tạo nên hay hủy diệt con cái Đức Chúa Trời. Thay vào đó, chúng ta có những sự lựa chọn, dù tốt hay xấu. Chúng ta có thể để sự làm chứng yên lặng và trung thành ảnh hưởng đến những người chung quanh. Vì sống cách trung thành, Rít-ba đã ảnh hưởng đến cả quốc gia.

Hãy nghĩ đến quyền lực của một gương mẫu: qua hành động của Rít-ba, nàng hầu của kẻ thù Đa-vít, đã ảnh hưởng Đa-vít rất nhiều. Điều này nói gì về quyền lực ảnh hưởng của chúng ta, dù chúng ta là ai? Hãy nghĩ về những người bạn đang có ảnh hưởng. Làm thế nào bạn có ảnh hưởng tốt hơn là bạn đang có?

Thứ Sáu

*26 Tháng 11

Nghiên Cứu Bổ Túc: “Phúc Âm là một sứ điệp hòa bình. Cơ Đốc giáo là một hệ thống truyền bá sự bình an, sự hòa hợp, và hạnh phúc khắp thế gian. Đó là, nếu người ta chấp nhận và làm theo. Tôn giáo của Đấng Christ sẽ hiệp nhất trong tình huynh đệ tất cả những ai chấp nhận sự dạy dỗ của Kinh Thánh. Sứ mạng của Đức Chúa Giê-su là đem con người trở về cùng Đức Chúa Trời, và đến gần với nhau.” – Phỏng trích Ellen G. White, *The Great Controversy*, tr. 47.

“Đọc và dạy Kinh Thánh là một điều, nhưng thực hành những nguyên tắc ban sự sống của Kinh Thánh để xây dựng linh hồn là một điều khác. Đức Chúa Trời ở trong Đấng Christ, đem thế gian trở về với Ngài. Nếu những người tuyên bố theo Ngài mà chia rẽ, không có tình yêu hay lòng thương xót đối với nhau, thì họ đã không thật sự dâng hiến mình cho Chúa. Họ không có tình yêu của Đức Chúa Trời trong lòng.” – Phỏng trích Ellen G. White, *The Review and Herald*, 17 Tháng 3, 1910.

Đề Tài Thảo Luận:

- 1 Trong lớp bạn, nghĩ cách để bày tỏ sự thành tín của Đức Chúa Trời cho những người trong cộng đồng chưa biết Đức Chúa Trời quan tâm đến họ.
- 2 Sự trung tín là gì? Hãy mời những người trong lớp miêu tả sự trung tín. Yêu cầu họ dùng những nhân vật trong Kinh Thánh làm thí dụ về sự trung tín.
- 3 Nhiều lần trong đời sống chúng ta dường như bất lực và không có sự lựa chọn. Chúng ta học được gì từ người nữ như Rít-ba, là người đã hành động rất trung thành trước mặt Chúa?
- 4 Người của Đức Chúa Trời có vợ lẽ? Con cái phải đau khổ vì tội lỗi của cha mình? Câu chuyện này cho các độc giả thời mới nhiều câu hỏi không trả lời được. Dĩ nhiên, luôn có những câu hỏi không trả lời được. Một phần của đời sống bởi đức tin là sống với những câu hỏi không trả lời được. (Giả thử tất cả mọi việc đều trả lời được, thì nhu cầu cho đức tin ở đâu?) Làm thế nào bạn học để sống với những câu hỏi không trả lời được trong đời sống mình? Bạn đã học được gì từ không có câu trả lời để giúp ai đó đang tranh đấu với những câu hỏi không trả lời được?
- 5 Hãy nghĩ thêm về quyền lực của gương mẫu. Bạn có ảnh hưởng gì trên những người đang nhìn xem bạn? Gương của bạn ở nhà có khác với gương của bạn trước công chúng hay trong hội thánh? Những người noi theo gương bạn trước công chúng có kinh ngạc không nếu họ thấy gương của bạn ở nhà?